

Närturism när den är som bäst Lähimatkailua parhaimmillaan

Stora och större projekt

■ Den nya EU-programperioden ger god utdelning till Pedersöre via programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. NTM-centralen beviljade i april 210 000 euro för projektet Lappfors vildmarkscenter. Kommunen finansierar projektet med 90 000 euro, vilket betyder att cirka 300 000 euro investeras i Lappfors under de kommande två åren.

Projektet handlar om att renovera och bygga ut Lappfors skidcenter till ett kompetens- och vildmarkscenter som ger medvärde för Utterledens många besökare. Vildmarkscentret blir en basplats för vildmarksturismen med servicemöjligheter

under alla årstider, övernattningsmöjligheter med dusch och köksfunktioner, cateringmöjligheter med mera. Centret ska fungera som konferensplats, skollägerbas, för personalrecreation och som eventplats för företag och föreningar. Möjligheterna är många, och det nu aktuella projektet fungerar också som en uppföljning på Utterleden-projektet, eftersom åtgärderna nu ska stöda upp de tidigare investeringarna i Utterleden och skapa en mångsidig helhet som kan svara mot det ökande intresset för vildmarksturism och motsvara besökarnas förväntningar på standard, säkerhet och service.

I kommunens byggnadsprogram för 2016 finns Lappfors Vildmarkscenter med under förutsättning att bidrag beviljas. Det är glädjande att kunna starta upp projektet till sommaren. Invigning av Vildmarkscentret blir det under år 2017.

Ett annat aktuellt projekt är "Glädjespridarna" som är ett Aktion Österbotten/Leader-projekt. Inom kommunen har vi haft flera projekt där nya förmågor utbildats inom de kreativa områdena så som sång, musik och dans. Inom projektet Glädjespridarna ska de här förmågorna ges möjlighet att underhålla grupper av människor som i vanliga fall har tillgång till ett begränsat utbud av kulturella inslag i sin vardag. Projektet ska öka möjligheterna för dessa grupper, exempelvis äldreboenden, daghem och integrationsenheter, att få tillgång till kulturtjänster.

De kommunala projekten har alltså viss medvind. Men riktar man blicken mot de statliga reformprojekten, varav sote-reformen torde vara det största, är framgången mera blygsam. Regeringen har gjort ett flertal linjedragningar angående sote-reformen, ingen av dem dessvärre med ett innehåll som tyder på att vår region har något annat än minskat inflytande och minskad verksamhet att vänta när det gäller vård- och omsorgsstyrning och produktion.

Vi ska vara en del av landskapet Österbotten och en del av det vårdområde som landskapet utgör. Men samtidigt är det min fasta övertygelse att vi i regionen måste titta på alla till buds stående alternativ för att bibehålla en hög och mångsidig servicenivå för invånarna i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna. Regeringens alternativ för besluten och produktionen längre från oss, därför bör vi också med snabb tidtabell se på möjligheterna som det så kallade public-privat-partnership alternativet, där ett bolag samägt av kommuner och privata ägare producerar vård och omsorg, kan ge vår region. Den diskussionen inleddes bland regionens politiska beslutsfattare vid ett seminarium i Pedersöre i början på maj. Jag hoppas att diskussionen fördrömsfritt lever och leder till resultat.

Jag önskar alla Pedersörebor och Pedersöreänner en trevlig och avslappnande sommar.

STEFAN SVENFORS, *kommundirektör*

"Vildmarkscentret blir en basplats för vildmarksturismen med servicemöjligheter under alla årstider, övernattningsmöjligheter med dusch och köksfunktioner, cateringmöjligheter med mera."

STEFAN SVENFORS

Pedersöreinfo

Utgivare: Pedersöre kommun, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs • Tel. 785 0111 • Ansvarig utgivare: Stefan Svenfors • Redaktör: Carina Wärn
Layout: Studio PAP • Pärn: Johanna Överfors • Tryck: Forsberg 2016 • ISSN 2343-2241 (PRINT) • ISSN 2343-225X (ONLINE)

Isoja ja vielä isompia hankkeita

■ Uusi EU-ohjelmakausi ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma ovat merkinneet Pedersören kunnalle kiitettävästi taloudellista hyötyä. ELY-keskus myönsi huhtikuussa 210 000 euroa hankkeelle Lappfors vildmarkscenter (eräkeskus). Kunnan rahoitusosuus on 90 000 euroa, joten Lappforsiin sijoitetaan kahden vuoden aikana yhteensä noin 300 000 euroa.

Hankkeen tarkoituksena on Lappforsin hiihtokeskuksen laajennus ja korjaus osaamis- ja eräkeskukseksi, jonka myötä voimme tarjota lisäarvoa Saukonreitin lukuisille kävijöille. Eräkeskuksesta tulee erämatkailun tukikohta ympärivuotisilla palveluilla. Keskukseen tulee majoitusmahdollisuudet sekä suihku- ja keittiötoiminnot ja myös mahdollisuudet catering-palveluihin. Keskuksessa voidaan järjestää konferensseja, koululeirejä, tyky-päiviä ja erilaisia yritys- ja yhdistystapahtumia. Mahdollisuudet ovat moninaisia. Lisäksi hanke on myös Saukonreittihankkeen seuraaja, sillä nyt suunnitteilla olevat toimenpiteet tukevat aiempia investointeja Saukonreittiin ja niitten avulla pystymme luomaan monipuolisen kokonaisuuden, joka vastaa erämatkailun kasvavaan kysyntään ja matkailijoiden odotuksiin tasosta, turvallisuudesta ja palveluista.

Lappforsin eräkeskus lisättiin kunnan rakentamishjelmaan 2016 sillä ehdolla, että siihen saadaan avustusta. On ilahduttavaa, että voimme nyt käynnistää hankkeen tänä kesänä. Eräkeskus vihittään käyttöön vuonna 2017.

Toinen ajankohtainen hanke on ”Glädjespridarna”, joka on saanut Leader-rahoitusta. Meillä on Pedersören kunnassa ollut useita hankkeita, joissa on metsästetty uusia kykyjä ja tarjottu heille luovien alojen koulutusta, kuten laulu-, musiikki- ja tanssiopetusta. Uuden hankkeen puitteissa näille kyvyille annetaan nyt tilaisuus viihdyttää sellaisia ryhmiä, joilla on arkipäivässään hyvin rajalliset mahdollisuudet nauttia kulttuuritarjonnasta. Hankkeen tavoitteena on lisätä esim. vanhushuoltolaitosten, päiväkotien ja kotouttamisyksikköjen mahdollisuuksia saada kulttuuripalveluja.

Kunnallisilla hankkeilla on siis ollut tiettyä myötätuulta. Kuitenkin jos katsomme valtiollisia uudistamishankkeita, joista suurin lienee sote-uudistus, menestys on varsin vaatimaton. Hallitus on tehnyt useita linjauksia sote-uudistuksesta, mutta niiden sisältö on kuitenkin joka kerta viitannut siihen, että vaikutusvalta ja palvelutarjonta vähenevät seudullamme, kun puhutaan hoito- ja hoiva-alan palvelujen ohjauksesta ja tuottamisesta.

Meidän tulee olla osa Pohjanmaan maakuntaa ja maakunnan muodostamaa sote-alueita. Mutta samalla olen täysin vakuuttunut siitä, että meidän täytyy omalla seudullamme perehtyä kaikkiin käsillä oleviin vaihtoehtoihin sosiaali- ja terveyshuollon korkean ja monipuolisen palvelutason säilyttämiseksi. Hallituksen esittämät vaihtoehdot vievät päätöksenteon ja palvelujen tuotannon kauemmaksi meistä, ja siksi meidän tulee nopealla aikataululla perehtyä siihen, minkälaisia mahdollisuuksia public-private-partnership -vaihtoehto voisi tuoda seutumme asukkaille. Public-private-partnership -mallissa kuntien ja yksityisten omistajien yhteisyritys tuottaa hoito- ja hoivapalveluja. Keskustelu tästä alkoi seudun poliittisen päättäjien keskuudessa toukokuun alussa Pedersöressä järjestetyllä seminaarilla. Toivon, että keskustelu elää ennakkoluulottomasti ja johtaa tuloksiin.

Toivotan kaikille kunnan asukkaille ja ystäville mukavaa ja rentouttavaa kesää.

STEFAN SVENFORS, *kunnanjohtaja*

Pedersöreinfo

JONAS THOMÉN

- Just nu 4
- Folkfest i fiskets och tjärans tecken 6
- Juuri nyt 8
- Pedersören kesä: kalastusta ja tervanpolttoa 10
- Intressanta bloggar 11
- Skolsektorns info 12
- Koulutoimen info 12
- Dagcenter Träffen 14
- Päiväkeskus Träffen 14
- Kultursektorn informerar 16
- Kulttuuritoimi tiedottaa 16
- Krysset 18

PEDERSÖRE

JUST NU

Utkomststöd från FPA 2017

■ FPA börjar bevilja och betala ut grundläggande utkomststöd i början av år 2017. Uppgifter överförs från kommunerna till FPA. Därefter sker ansökan om utkomststöd huvudsakligen via FPA.

Kompletterande och förebyggande utkomststöd ansöker man också efter ändringen hos kommunen. FPA kan vid behov hänvisa kunden till kommunens socialbyrå.

Ärenden som gäller utkomststöd sköts som tidigare till slutet av år 2016. FPA meddelar kunderna vad som ändras i god tid före 2017. ▶

Gåkampen kommer!

■ Gåkampen är en motionskampanj som pågår 10.9–19.11. Under motionskampanjen gör vi en fiktiv resa till fots (promenerar, stavgång och/eller springer) runt Östersjön. Syftet med kampanjen är att betona vikten av att röra på sig för sin hälsas skull, lyfta upp naturens betydelse som en hälsofrämjande miljö för var och en samt göra en insats för ett friskare Östersjöhav.

Det är organisationerna Folkhälsans förbund, Finlands Svenska Marthaförbund, Svenska Pensionärsförbundet, Förbundet Hem och skola och Finlands Svenska Idrott som tillsammans arrangerar motionskampanjen.

Under kampanjen ordnas tio regionala gåfester. I vårt område ordnas en gåfest söndag 2.10 kl. 15–17 i miljön kring Folkhälsanhuset Östanlid, Östanpavägen 32 i Jakobstad. Gåfesterna planeras som bäst, men i programmet ingår bl.a. gemensam uppvärmning, en promenadrutt på ca 1 km med frågor och lotteri bland inlämnade svar och en Östersjö-rörelsebanaspel. Vi kommer också att bjuda på saft och frukt. Gåfesten är öppen för alla och program finns för alla åldersgrupper. Boka in datumet redan nu, mer info kommer senare. För mer information kontakta Malin Ström på Folkhälsans Förbund, malin.strom@folkhalsan.fi, 050 337 8138. ▶

Husbondevimpel till flaggstängen

■ LC Pedersöre har låtit tillverka en vimpel som har kommunens vapen. Den har de finlandssvenska färgerna rött och gult och vapnet finns i den övre änden. Vimpeln

kommer att säljas vid hantverkarmarknaden i Bennäs onsdag 29.6.2016 kl. 15–19 samt senare vid julmarknaden i Sursik skola 19.11.2016. Vimpeln finns även till salu vid kommundagens info i Bennäs. ▶

Simskolorna i Pedersöre kommun

■ I sommar ordnas simskolor i alla kommundelar. Se tidtabeller och övrig information i sommarlovsprogrammet som har delats ut till alla skolelever eller på Folkhälsans webbsajt www.folkhalsan.fi (sök på sommarsimskolor). ▶

Pedersöre 4H

■ Pedersöre 4H har nya kontaktuppgifter.
Tf. verksamhetsledare är Tanya Snellman, tfn 050 559 3438, tanya.snellman@fs4h.fi
Instruktör är Sabina Mattjus, tfn 050 559 3440, sabina.mattjus@fs4h.fi.
Allmän e-post: pedersore@fs4h.fi.
Webbsida: www.pedersore.fs4h.fi
Facebook: [pedersore4h](https://www.facebook.com/pedersore4h)
Instagram: [pedersore4h](https://www.instagram.com/pedersore4h)
Mera info om verksamheten och

aktuella kurser hittas på webbsidorna och på Facebook. ▶

Projektfinansiering från Aktion Österbotten

■ Den nya programperioden för Leader har kommit väl igång, och nu gäller det att identifiera era projektbehov! Föreningar kan ansöka om utvecklingsprojekt, som har 70 % stödbarhet, och investeringsprojekt som kan finansieras med 50 %. Har ni ett mikroföretag som tänker göra en investering finns det även möjlighet för er att få finansiering. Av den totala budgeten kan 20 % stödås. Ta kontakt med Leader-rådgivare Isabella Wiklund, tel. 040-012 4947 eller Emma Wester, tel. 050-465 2630. Välkomna in och träffa oss i Landsbygdens hus i Bennäs! ▶

Nya projekt på gång

■ Nu startar två nya projekt som pågår under åren 2016 och 2017. Lappfors skidstuga ska med finansiering från NTM-centralen och

JUST NU

kommunen bli ett vildmarkscenter. Skidstugan byggs ut med 60 m² och rustas upp för att bli en väl-fungerande start- och samlings-plats för Utterleden. Utterleden har ju blivit en riktig succé med tu-sentals besökare varje år och Utterledsmaraton i juni bara växer. Det är glädjande att investeringar påvisar att de verkligen behövs som fallet är med Utterleden. Därför är det viktigt att jobba vidare med ett bra koncept.

Det andra projektet är Glädjespridarna som innebär ett helt nytt tankesätt kring underhållning, med mål att sprida glädje främst inom vården men i fortsättningen även som ett fungerande bokningssystem för alla. Vi börjar med att hitta bra artister och aktiva människor som kan testa sina vingar på nejdens åldringshem, boenden och daghem mm. Vi testar även olika evenemangsidéer och annorlunda underhållning. Efter detta bygger projektet upp ett bokningssystem där lokala artister får visa upp sig via Youtubeklipp och samtidigt kan de bokas. Projektledare för Glädjespridarna är Dennis Rönngård (dennis@dennisonngard.com), kontakta honom om du har idéer eller vill delta som artist.

Att få möjligheten att vidareutveckla bra projekt är så roligt och meningsfullt, att kunna köra runt i kommunen och se människor som spelar frisbee-golf, unga som har

roligt i Grubbo och folk som vandrar och njuter av vår vackra natur mm. gör att det fortfarande känns bra att jobba som projektsekreterare och idékläckare efter snart 20 år i tjänst. Om du har bra idéer så tveka aldrig att höra av dig, mer än gärna diskuterar och visionerar jag med dig. Från en liten tanke kan något stort skapas.

Ha nu en riktigt skön sommar, läs evenemangskalendern noggrant och delta i några fler evenemang i Pedersöre än du först tänkte dig. Sommarens bästa pärlor finns i vår kära hemkommun. ▶

KATTA SVENFELT, projektsekreterare

Service linjen betjänar alla

■ Med service linjen i Pedersöre kan du resa inom Pedersöre och till Jakobstad till samma pris som för en bussbiljett. Om du har färd-tjänstkort är resan gratis. Linjen är tillgänglig för alla kommunin-vånare. Service linjen kör även längs småvägar och hämtar passagerar-na vid dörren.

Service linjen sköts med två taxibilar som kör varje helgfri vardag, från måndag till fredag. Bilarna kör längs två olika rutter mot Jakobstad på förmiddagen och från Jakobstad tillbaka till byarna i Pedersöre på eftermidda-

gen. Om du bara har ett kort ärende kan bilen vänta högst en halvtimme i Jakobstad innan den åker tillbaka hemåt. Passagerarna kan stiga på taxin var som helst inom Pedersöre, men skjutsning mellan olika adresser i Jakobstad ingår inte.

Taxins tidtabell planeras av taxichauffören utgående från de beställningar han eller hon har fått. För att taxichauffören ska kunna planera resan ska beställningen göras senast föregående vardag före kl. 16.00.

Resor i Purmo kommun, Forsby, Bennäs, Sandsund, Sundby och Karby beställs av Pedesi Taxi, tel. 044 279 2230.

Resor i Esse kommun, Kållby, Edsevö, Bennäs, Lepplax och Sandsund beställs av Olav Norrbäck, tel. 050 0836 127. ▶

Öppna byars dag lyfter fram livskraften på landsbygden

■ Byaverksamhet i Finland r.f och de regionala byaorganisationerna vill med evenemanget Öppna Byarnas dag lördagen den 11 juni önska finländarna välkomna att bekanta sig med byarnas verksam-

het, byinvånarna och servicen i byarna. Under dagen kan man göra en avstickare till byarna eller bara göra en rundtur i landskapet.

Meningen med Öppna byars dag är att lyfta fram livet i byarna genom bybornas eget engagemang, byborna får själva arrangera ett program som passar den egna byn. Man kan ordna allt från marknadsdagar till en gemensam tur till en grannby som har ett ännu mera intressant program.

De flesta evenemang ordnas vanligtvis under juli månad men man kan använda Öppna byars dag som en officiell öppning på sommaren och presentera all den verksamhet som ordnas under sommaren. Varför inte ordna en talkodag där man gemensamt förbereder kommande evenemang?

Målsättningen är att nå upp till samma antal evenemang som under fjolåret eller ca 400 medverkande byar i hela landet och 20 medverkande byar i Österbotten. Aktion Österbotten fungerar som lokal koordinator för evenemanget. En hemsida med en interaktiv karta över evenemangen sammanställs av Byaverksamhet i Finland.

Det är att vänta mångsidiga evenemang runt om i landet på tröskeln till sommaren. Ta kontakt med Aktion Österbotten senast den 10.5 om er by vill vara med i Öppna byars dag. ▶

Spännande värre är det den första tappnings-kvällen, då man inte med säkerhet kan veta om det kommer någon tjära eller inte. Någor tjärbrist rådde inte i juli 2006.

Folkfest i fiskets oc

Sommar och sol. Vad passar då bättre än folkfest ute i kommunens byar. Två av de sommarevenemang som arrangeras i bygden är Fiskets natt i Källby och Tjärbränning i Lillby.

Det är en entusiastisk **Ralf Snellman** som ser framemot arrangerandet av Fiskets Natt, nu för 15:e gången. Det var han som i tiden först presenterade idén till evenemanget. Visionen fick han en gång då han hjälpte familjen med fiskafänge vid ån. Tanken på att samla hela byn i fiskets tecken föddes.

- På Källby-Edsevö fiskargilles möte lade jag fram mina tankar om att ordna fisketävling i Källby då sommaren är som vackrast i mitten av juni. Styrelsen var med på noterna, så 2001 körde vi igång, säger Ralf.

Vid 15 år fyllda är Fiskets Natt ett mycket välbesökt evenemang, med omkring 1000 besökare. Detta säkert tack vare uppfinningsrika arrangörer.

MONICA ENQVIST

Ralf Snellman var för 15 år sedan upphovsman till Fiskets Natt och är fortfarande spindeln i nätet för arrangemanget.

- Vi har under åren satsat en hel del på olika programpunkter med något för alla, men fortsättningsvis är det själva fisket som är det huvudsakliga dragplåstret.

Nu, liksom från början, pågår fisketävlingen från fredag kvällen den 10 juni till lördag morgon.

Den som drar upp största forellen utgår med segern.

- Vi planterar ungefär 1000 kg forell några dagar före tävlingen i området mellan kraftverken i Herrforsen och Langforsen. Då nappar de som bäst under Fiskets Natt. Det är fina matfiskar så fastän man inte vinner tävlingen är det värt att delta, säger Ralf.

Bäddat för folkfest

De första åren deltog främst Källbybor, numera kommer många av deltagarna också utifrån, vilket gläder arrangörerna. De som inte känner någon med strandtomt kan fiska från av arrangörerna angivna platser. Spökort och person- eller familjekort kan köpas på området.

De senaste åren har fler föreningar engagerats i arrangemanget i Fiskets Natt, mer eller mindre hela byn är inblandad på något vis. Med mycket program på gång krävs många talkoarbetare.

- I år kommer vi att ordna MTB-lopp längs vandringsleden och lädklättring. Vi ska också ha ballongpost, man skriver namn och kontaktpuffgifter på ballongen och den vars ballong

MONICA ENQVIST

ARKIVBILD MATS SANDSTRÖM, BILDSTRÖM

Några hundra foreller dras ur ån i Källby under Fiskets natt, i juni då sommaren är som allra vackrast.

h tjärans tecken

upphittas längst bort vinner ett pris tillsammans med upphittaren. Ifjol hittades vinnarens ballong 350 kilometer från Källby.

Byborna utser liksom tidigare Årets Källbybo, via omröstningslåda vid Sale. Vem det blir presenteras på Fiskets Natt. En motorshow enligt beprövat koncept utlovas också – en bil utan kylarvätska körs med gasen i botten, tills den klappar ihop.

– Vi hoppas på vackert väder, det är ju alltid trevligare så vid tillställningar som denna. Men fiskare är fiskare och de kommer oberoende av vädret, konstaterar Ralf.

Efter tävlingen brukar det finnas några hundra foreller kvar i ån. Så Fiskets Natt är ett evenemang som är till glädje för många under resten av sommaren.

Tjårdoft över bygden

I Lillby är det tjårbränning som gäller i sommar, 6–13 juli. För femte gången arrangerar Överpurmo Hembygdsförening en hel veckas bygdefest kring tjår dalen i Lillby. Vart tionde år har tjårdoften legat tung över skogsbacken intill

Purmo skola, med början 1976.

– Vi tycker det är viktigt att bevara kunskapen kring tjårbränningen, som förr var en mycket viktig inkomstkälla för folket här i trakten, säger dalmästare **Per Sjöskog** som tillsammans med ett 20-tal frivilliga inledde barkandet av de tallar som ska radas i dalen.

I Purmo har man räknat till drygt 200 tjår dalar, några av dem finns på samma backe som den dal som använts de senaste decennierna i visningssyfte. Per konstaterar att det är så många faktorer som inverkar på hur tjårbränningen lyckas, hur mycket tjåra de får. Den första tappningen är därför alltid mycket spännande. Då år av förberedelser ska summeras i om det rinner ut någon tjåra eller inte, inför stor publik. Men det brukar lyckas.

– Men då det gäller tjårbränning kan man aldrig vara riktigt säker, det är så många faktorer som inverkar, konstaterar Per.

Digert program

Vid sidan av själva tjårbränningen ordnas mycket program i dagarna åtta. Besökarna kan

ta del av musik, tal, teater och populärvetenskapliga seminarier. På en vecka brukar evenemanget dra kring 4000 personer till Lillby. Förutom hembygdsföreningen är många andra föreningar engagerade i förverkligandet av folkfesten.

– Det är intressant att få vara med och gemenskapen i gänget är god.

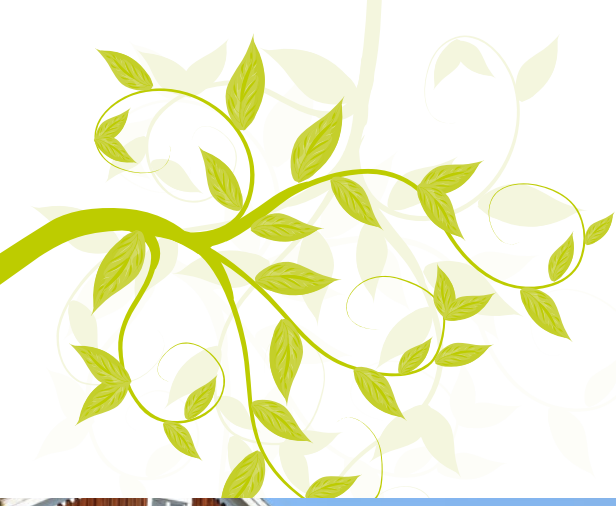
Dessutom är det ju spännande att se om det kommer någon tjåra i sommar, säger Ingmar Näsman.

Om det går lika bra som vanligt tappas omkring 1000 liter tjåra, därtill tas cirka 25 kvadratmeter kol ur dalen när den väl svalnat.

Tjårbränning är med andra ord ett projekt som sträcker sig betydligt längre över tid än själva festveckan.

– Framförallt hoppas vi på vackert väder, det brukar vi ha så vi ska tro att det gäller även denna gång, säger **Johan Eklöv**.

MONICA ENQVIST

JUURI NYT

Perustoimeentulotukea Kelasta vuonna 2017

■ Perustoimeentulotulen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät kunnilta Kelan tehtäväksi vuoden 2017 alussa. Tämän jälkeen toimeentulotukea haetaan pääasiasia Kelasta.

Jos asiakkaalla on lisäksi sellaisia yllättäviä tai erityisiä menoja, joita perustoimeentulotuki ei riitä kattamaan, Kela siirtää asian kunnan sosiaalitoimiston käsiteltäväksi. Kunta voi harkintansa mukaan myöntää täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea.

Vuoden 2016 loppuun saakka kaikki toimeentulotukiasiat hoidetaan kuitenkin entiseen tapaan kunnissa. Kela tiedottaa asiakkaille uusista menettelytavoista hyvissä ajoin ennen muutosta. ▶

Avoimet kylät -päivä 11.6.

■ Suomen kylätoiminta ry ja alueelliset kyläyhdistykset haluavat Avoimet kylät -tempauksella lauantaina 11. kesäkuuta 2016 toivottaa suomalaiset tervetulleiksi tutustumaan kylien toimintaan,

asukkaisiin ja palveluihin. Teemapäivänä on kiva poiketa lähikylillä, tutustua itselle uusiin kyliin tai tehdä koko päivän kesäinen kiertoele maaseudun maisemissa.

Päivän tarkoituksena on tuoda esille kyläelämää sekä kylien aktiivista toimintaa ja tarjontaa koko maan laajuisella tempauksella. Avoimet kylät -päivä voi olla kesän virallinen avaus ja oiva tilaisuus mainostaa tulevan kesän tapahtumia. Avoimet Kylät -päivän ideana on järjestää tapahtumia niin pienissä kuin isoissakin kylissä. Ohjelman ei tarvitse olla suurimuotoista vaan mukavaa yhdessä olemista ja tutustumista kylien elämään.

Valtakunnallisena Avoimet Kylät järjestetään nyt toista kertaa. Viime vuonna mukana oli yli 400 avointa kylää erilaisine ohjelmineen, Pohjanmaalla tempaukseen osallistui 20 kylää. Aktion Österbotten toimii tapahtuman alueellisena koordinoijana. Ilmoitautu alueelliselle koordinoijalle viimeistään 10.5.2016, jos haluatte osallistua.

Sivulta www.avoimetkylat.fi löytyvät päivään osallistuvat kylät ja tapahtumat kartalla, alueiden yhteyshenkilöiden yhteystiedot sekä taustaa päivästä.

Kyliin ihmiset ottavat tulijat lämpimästi vastaan, joten tervetuloa kylään! ▶

Pedersören uimakoulu

■ Tänä kesänä järjestetään uimakouluja kaikissa kunnanosissa. Aikataulut ja muut tiedot löydät kesälomaohjelmasta, joka on jaettu kaikille koululaisille, tai Folkhälsanin verkkosivuilta www.folkhalsan.fi. ▶

Gåkampen tulee!

■ Gåkampen on liikuntakampanja, joka toteutetaan ajalla 10.9.-19.11.2016. Liikuntakampanjan aikana teemme fiktiivisen matkan jalkaisin (kävellen, sauvakävellen ja/tai juosten) Itämeren ympäri. Kampanjan tarkoituksena on painottaa liikkumisen merkitystä omalle terveydelle, nostaa esille luonnon merkitystä terveyttä edistävänä ympäristönä sekä kannustaa Itämeren tilan parantamiseen. Liikuntakampanjan järjestäjät ovat Folkhälsans förbund, Finlands Svenska Marthaförbundet, Svenska Pensionärsförbundet, Förbundet Hem och skola ja Finlands Svenska Idrott.

Kampanjan aikana järjestetään kymmenen alueellista kävelyjuhlaa. Oman alueemme kävelyjuhla järjestetään sunnuntaina 2.10.2016 klo 15-17 Folkhälsanhuset Östan-

lidin ympäristössä osoitteessa Itärannantie 32, Pietarsaari. Kävelyjuhlat ovat paraikaa suunnittelun alla, mutta ohjelmaan sisältyy mm. yhteinen lämmittely, noin kilometrin pituinen kävelylenkki kysymyksineen, voittojen arvonta kaikkien vastanneiden kesken sekä Itämeri-liikuntarata/peli. Tarjoamme myös mehua ja hedelmiä. Kävelyjuhla on avoin kaikille ja ohjelma on tarkoitettu kaikille ikäryhmille. Varaa päivämäärä jo nyt, lisätietoja tulee myöhemmi.

Lisätietoja: Malin Ström, Folkhälsans förbund, malin.strom@folkhalsan.fi, 050 337 8138. ▶

Pedersöre 4H

■ Pedersöre 4H:lla on uudet yhteystiedot:

Vt. toiminnanjohtaja Tanya Snellman, puh. 050 559 3438, tanya.snellman@fs4h.fi

Ohjaaja Sabina Mattjus, puh. 050 559 3440, sabina.mattjus@fs4h.fi.

Yleinen sähköpostiosoite: pedersore@fs4h.fi.

Verkkosivut: www.pedersore.fs4h.fi

Facebook: pedersore4h

Instagram: pedersore4h

Lisätietoja toiminnasta ja ajan-kohtaisista kursseista verkkosivustoltamme tai Facebookista. ▶

JUURI NYT

Projektirahoitusta haettavissa

■ Uusi Leader-ohjelmakausi on päässyt hyvään vauhtiin, ja nyt olisi aika tunnistaa hanketarpeet! Yhdistykset voivat hakea tukea kehityshankkeisiin, jolloin tuki on enintään 70 %, ja investointihankkeisiin, tuki enintään 50 %. Mikäli teillä on mikroyritys ja aiotte tehdä investointeja, teillä on nyt mahdollisuus saada rahoitusta. Tuki voi olla enintään 20 % kokonaisbudjetista. Ota yhteys Leader-neuvojiin: Isabella Wiklund, puh. 040 012 4947 tai Emma Wester, puh. 050 465 2630, tai tule käymään, osoite on Maaseututalo, Jauhentie 2, Pännäinen. ▶

Uusia hankkeita

■ Kunnassa on nyt käynnistetty kaksi uutta hanketta, jotka toteutetaan vuosina 2016 ja 2017.

Lappforsin hiihtotuvasta tehdään ELY-keskuksen ja kunnan rahoituksella eräkeskus. Hiihtotupa saa 60 m²:n lisärakennuksen ja siitä tehdään Saukonreitin lähtöpaikka ja palvelukeskus.

Saukonreitti on ollut todellinen menestystarina tuhansilla kävijöillä vuosittain, ja kesäkuun maratonvaelluksen osallistuja-

määrä kasvaa huimasti. On ilahduttavaa, kun voidaan todeta, että tehdyt investoinnit vastasivat todelliseen tarpeeseen, kuten Saukonreitin tapauksessa.

Toinen hanke on Glädjespridar-na ("ilopillerit"). Hankkeen tavoitteena on järjestää viihdytystä varsinkin vanhushuollon asiakkaille. Toinen tärkeä tavoite on toimivan varausjärjestelmän käyttöönotto. Alussa etsimme artisteja, jotka ovat valmiita esiintymään paikallisissa vanhushuollon laitoksissa, asumisyksiköissä ja päiväkodeissa. Tämän jälkeen rakennamme varausjärjestelmän, jossa varauksen yhteydessä voi myös tutustua paikallisiin artisteihin lyhyiden Youtube-videoiden avulla. Hankkeen vetäjä on Dennis Rönngård (dennis@dennisonrנגard.com), ota yhteyttä häneen jos sinulla on ideoita tai haluat osallistua artistina.

Projektisihteerin työ tuntuu todella mielekkäältä vielä 20 virkavuoden jälkeenkin kun näen kunnassa liikkeessani hanketoiminnan tulokset. Jos sinulla on hyviä ideoita, ota yhteyttä, keskustelen ja visioin mielelläni kanssasi. Pie-nestä ajatuksesta voi syntyä jotain suurta.

Toivotan nyt lukijoille oikein hyvää kesää, lukekaa tapahtumakalenteri huolellisesti ja osallistukaa kunnassa järjestettäviin tapahtumiin! ▶

KATTA SVENFELT, projektisihteerin

Tukea opiskelijoille

■ Sinä, joka olet kirjoilla Pedersöressä ja opiskelet päätoimisesti yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa: muista, että voit hakea kunnalta apurahaa! Kunta maksaa tukea 125 euroa/lukukausi. Hakemus toimitetaan lukukausittain.

Voit hakea tukea lomakkeella, joka löytyy kunnan verkkosivustolta. Hakemukseen liitetään todistus opiskeluoikeudesta yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa. Lisätiedot www.pedersore.fi/opiskelijat. ▶

Palvelulinja palvelee kaikkia

■ Pedersören palvelulinjalla voit matkustaa bussilipun hinnalla Pedersören kunnan sisällä sekä Pietarsaareen. Linja on tarkoitettu kaikille kuntalaisille, ja se ajaa myös pikkuteitä ja hakee matkustajia kotiovelta.

Pedersören palvelulinja ajaa jokaisena arkipäivänä (maanantai-perjantai). Liikenne hoidetaan kahdella taksiautolla, jotka liikennöivät säännöllisesti aamulla ja iltapäivällä kahta eri reittiä. Taksit ajavat aamupäivällä Pietarsaareen ja iltapäivällä Pietarsaaresta Pe-

dersören kyliin. Tarvittaessa taksi voi odottaa enintään puoli tuntia Pietarsaaressa ennen kuin se lähtee takaisin. Matkustajat voivat nousta taksiin tai jäädä pois missä tahansa kahden liikennealueen sisällä, mutta palveluun ei sisälly kuljetusta eri osoitteiden välillä Pietarsaaren alueella.

Taksikuljettaja suunnittelee aikataulun tilauksien mukaan. Jotta taksikuljettaja ehtisi suunnitella reittiä, olisi suotavaa, että tilaus tehdään viimeistään matkustuspäivää edeltävänä arkipäivänä ennen klo 16.00.

Palvelulinja ajaa seuraavia reittejä:

1. Purmon kunnanosa-Forsby-Pännäinen-Sandsund-Sundby, Karby-Pietarsaari, matkatilaukset: Pedesi Taxi, puh. 044 279 2230

2. Ähtävän kunnanosa-Kolppi-Edsevö-Pännäinen-Lepplaks-Sandsund-Pietarsaari, matkatilaukset: Olav Norrbäck, puh. 050 083 6127. ▶

Pedersören kesä: kalastusta ja tervanpolttoa

Kesä ja aurinko tulevat ja Pedersören kylissä valmistaudutaan väentungokseen.

Tänä kesänä voit mm. osallistua kalastuskilpailuun Kolpissa tai tutustua tervanpolton saloihin Lillbyssä.

Ralf Snellman jaksaa innostua, vaikka hän osallistuu Kalan yön järjestelyihin nyt jo 15. kertaa. Ralf olikin alun perin tapahtuman ideanikkarina. Ajatus koko kylän kokoamisesta yhteen kalastuksen merkeissä syntyi, kun hän kävi perheen kanssa kalassa Ähtävänjoella.

– Esitin kalastuskunnan kokouksessa ehdotuksen, että meidän pitäisi järjestää kalastuskilpailu Kolpissa silloin kun kesä on kauneimmillaan, eli kesäkuun puolessavälissä. Hallitus oli samaa mieltä, ja vuonna 2001 päästiin alkuun, Ralf sanoo.

Kalan Yö kerää joka kesä runsaasti yleisöä, noin 1000 ihmistä käy kokeilemassa kalaonnea. Tapahtuman suosio on varmaan kekseliäitten järjestäjien ansiota.

– Olemme kaikkina vuosina yrittäneet järjestää ohjelmaa, joka sopii kaikille, mutta itse kalastus on edelleenkin pääasiallinen vetonaula.

Alusta asti kalastuskilpailu on alkanut perjantai-iltana ja jatkunut lauantai-aamuun asti. Tänä vuonna kilpailu alkaa perjantaina 10. kesäkuuta. Suurimman kalan napannut henkilö voittaa kilpailun.

– Istutamme jokeen Herrforsin ja Langforsin voimaloiden väliselle alueelle n. 1000 kg kirjolohia muutama päivä ennen kilpailua. Sitten nappaa kaikkein parhaiten juuri Kalan Yönä. Kirjolohet ovat hienoja ruokakaloja, joten osallistuminen kannattaa vaikka et voittaisikaan, Ralf sanoo.

Kansanjuhlia

Ensimmäisinä vuosina kilpailun osallistujat tulivat lähinnä Kolpista, mutta järjestäjien iloksi kilpailijoita tulee nykyään myös muualta. Jos sinulla ei ole tuttuja, jotka omistavat rantatontin, voit kalastaa järjestäjien osoittamissa paikoissa. Vapakortteja ja henkilö- tai perhekortteja saa ostaa paikan päällä.

Viime vuosina Kalan Yön järjestelyihin on osallistunut muitakin yhdistyksiä; koko kylä on tavalla tai toisella mukana. Kun on paljon eri ohjelmakohtia, vaaditaan myös paljon talkootyövoimaa.

– Tänä vuonna ohjelmassa on esim. mtb-kilpailu kylän uudella vaelluspolulla sekä

Kalan Yönä Kolpin rannat ovat täynnä kaikenikäisiä kalastajia.

laatikkokiipeilyä. Lähetämme myös ilmapallopostia, eli jokainen kirjoittaa nimensä ja yhteystietonsa ilmapalloon, ja kauimpana Kolpista löytyneen ilmapallon lähettäjä korjaa voiton yhdessä pallon löytäjän kanssa. Viime vuonna kisan voittanut ilmapallo päätyi 350 km:n päähän.

Kyläläiset valitsevat kuten ennenkin Vuoden kyläläisen, äänestyslaatikko löytyy Kolpin Salesta. Tittelin voittaja julkaistaan Kalan Yönä. Luvassa on myös moottorishow tuttuun tapaan – auto ajetaan täyttä kaasua ilman jäähdytysnesteitä, kunnes se hajoaa.

– Toivomme kaunista ilmaa, sehän on aina mukavampaa kun on tällaisia tapahtumia. Mutta kalastajat ovat kalastajia ja he tulevat säällä kuin säällä, Ralf toteaa.

Kilpailun jälkeen jokeen jää yleensä kirjolohia muutama sata, joten tapahtumasta on iloa monelle myös loppukesän aikana.

Tervan tuoksua ilmassa

Lillbyssä sytytetään tänä kesänä tervahautaa. Överpurmo Hembygdsförening järjestää 6.-13. heinäkuuta viidennen kerran viikon kestävät juhlat Lillbyn tervahaudan ympärillä.

MONICA ENQVIST

Alkukesällä tervaksista ladotaan tervahautaa. Kuva vuodelta 2006.

Vuodesta 1976 alkaen tervahauta on sytytetty joka kymmenes vuosi, ja tervan tuoksu on kokonaisen viikon ajan leijunut paksuna koulualueen yli.

– Meistä on tärkeää säilyttää tervanpolttoprinteeseen liittyvät taidot. Terva oli tällä seudulla erittäin tärkeä tulonlähde, sanoo hautamestari Per Sjöskog, joka yhdessä parinkymmenen muun vapaaehtoisen kanssa on aloittanut tervahautaan tulevien mäntyjen kuorinnan.

Purmossa on aikoinaan ollut yli 200 tervahautaa, muutamat niistä samalla alueella, jossa nyt esittelykohteena käytössä oleva tervahauta sijaitsee. Per toteaa, että tervanpolton onnistumiseen ja tervan määrään vaikuttaa monta tekijää. Siksi on aina yhtä jännittävää avata tappi yleisön silmien alla ja nähdä, tuottavatko vuosia kestäneet valmistelut toivottua tulosta, tuleeko tervaa vai ei. Toki yleensä tervanpolto on onnistunut.

– Tervan suhteen ei voi kuitenkaan koskaan olla täysin varma, koska onnistumisen takana on monta eri tekijää, Per toteaa.

Runsaasti ohjelmaa

Tervanpolton lisäksi järjestetään paljon ohjelmaa kahdeksan päivän aikana. Kävijöille on tarjolla musiikkia, puheita, teatteria ja populaariteollisia luentoja. Viikon aikana tapahtuma houkuttelee yleensä noin 4000 henkeä Lillbyn alueelle. Kotiseutuyhdistyksen lisäksi monet muutkin yhdistykset ovat mukana kansanjuhlain järjestelyissä.

– On mielenkiintoista olla mukana ja meillä on hyvä yhteenkuuluvuus. Lisäksi on aina jännä nähdä, tuleeko tänä kesänä tervaa, Ingmar Näsman sanoo. Jos käy yhtä hyvin kuin yleensä, laskemme noin 1000 litraa tervaa, lisäksi haudasta saa jälkepäin noin 25 neliometriä hiiliä.

Tervanpolto on toisin sanoen projekti, joka kestää paljon pidempään kuin itse juhlaiviikko.

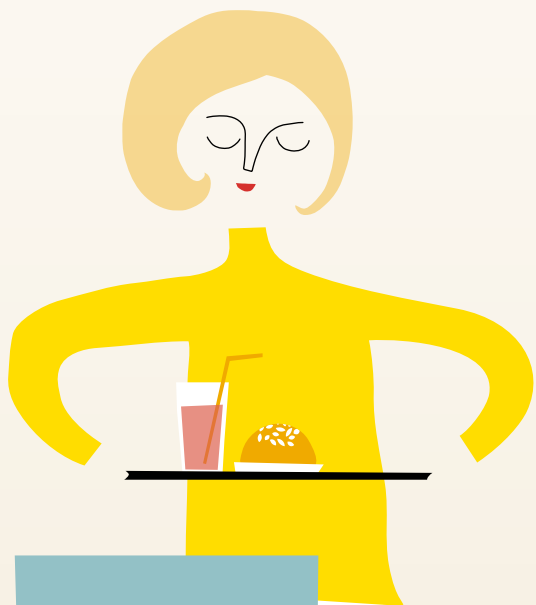
– Ennen kaikkea toivomme hyvää ilmaa, sitä meillä on yleensä ollut joten uskomme siihen tänäkin vuonna, Johan Eklöv sanoo.

MONICA ENQVIST

2016

PEDERSÖRESOMMAR -KESÄ

JUNI KESÄKUU

Familjekväll i Sundby

9.6 kl. 18.00–20.30, Sundby samlingshus
Inget inträde.

Fiskets natt

10–11.6 kl. 18.00–08.00, Källby

Fisketävling kl. 18.00–08.00
MTB-lopp för aktiva cyklister och motionärer,
ca 12 km kl. 20.00.
Urval ur programmet: servering, årets Källbybo,
lådklämning, ballongpost, karamellregn, motorshow.
Facebook: Fiskets Natt

Kalan yö

10.–11.6. klo 18.00–08.00, Kolppi

Kalastuskilpailu klo 18.00–08.00
MTB-ajo aktiivipyöräilijöille ja kuntoilijoille,
n. 12 km, klo 20.00.
Muuta ohjelmaa: tarjoilu, laatikkokiipeily,
ilmapalloposti, karkkisade, motor show ym.

Pedersöre Truck Meet

11.6 kl. 10.00–18.00, Klacken, Lillby
www.klacken.fi

Tractorpulling i Forsby

12.6 kl. 11.00
www.forsbybollklubb.fi

Boccia- och friidrottsmästerskap

17–18.6, Pedersöre Idrottscentrum, Bennäs
Tävlingen är öppen för alla synskadade i
åldersklasserna 10–100 år. Alla intresserade är
välkomna som publik! Mera info: distr.sekr.
Ann-Sofie Grankulla, tfn (06) 723 4880 eller
050 379 5658, e-post: noss@multi.fi.
ARR. FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADE R.F.
OCH NORRA ÖSTERBOTTENS SVENSKA SYNSKADADE R.F. I
SAMARBETE MED IK FALKEN

Boccia- ja yleisurheilumestaruudet

17.–18.6., Pedersören urheilukeskus, Pännäinen
Boccia- ja yleisurheilumestaruudet näkövammaisille
10–100 vuotta. Tervetuloa kilpailemaan tai yleisöksi!
Lisätietoja: Ann-Sofie Grankulla, puh. (06) 723 4880 tai
050 379 5658, sähköposti noss@multi.fi.

Regiontävling i friidrott

28.6, Pedersöre Idrottscentrum, Bennäs
www.ikfalken.fi

Yleisurheilun aluemestaruuskilpailut

28.6., Pedersören urheilukeskus, Pännäinen
www.ikfalken.fi

Utterledens vandringsmaraton 2016

29–30.6
Gör din förhandsanmälan senast 16.6 för lägre
deltagaravgift! Övernattare anmäl er senast 16.6.
www.pedersore.fi/vandringsmaraton

Saukonreitän maratonvaellus 2016

29.–30.6.
Ennakoilmoittaudu ennen 16.6., niin saat
alennusta osallistujamaksusta! Yöpyjille viimeinen
ilmoittautumispäivä 16.6.
www.pedersore.fi/maratonvaellus

Hantverkarmarknad i Bennäs

29.6 kl. 15.00–19.00
Årets tema är "Nytt och Nött".
Mera info: bennas.byarad@multi.fi

Käsityömarkkinat Pännäisissä

29.6. klo 15.00–19.00
Vuoden teema: "Uutta ja kulunutta".
Lisätietoja: bennas.byarad@multi.fi

Barnteater på Kulturhuset AX

29.6 kl. 17.30
Grodan Kling och den förunderliga främlingen.
www.pedersore.fi/evenemang

Lastenteatteri, Kulttuuritalo AX

29.6. klo 18.30
Soiva Sammakko ja merkillinen muukalainen.

JULI HEINÄKUU

Sommarteater: Alice i Underlandet

1–24.7, spelplats: Ålidens hembygdsgård,
Nybrännvägen 760
www.pedersoreteater.fi
ARR. PEDERSÖRE TEATER

Klackenparty

2.7, Lillby, Purmo
www.klacken.fi

Loppisrace, Purmo

2.7 kl. 10.00–18.00
www.loppisrace.fi

FOTO: LARS KASTILAN

FolkFest vid Fornstugan

3.7 kl. 14.00, Esse

Packa picknick-korgen och kom och njut av levande musik vid Fornstugan.

Medverkande Marianne Maans, The Rogues och Ratatosk. Ta egna instrument med, efter konserterna spelmansjam under ledning av Marianne. I händelse av regn ordnas konserten inne i Essegården.

Inträde 10 € / person, barn under 16 år gratis.

www.pedersore.fi/folkfest

ARR. KULTURBYRÅN I SAMARBETE MED ESSE

HEMBYGDSSÄLLSKAP OCH ÖVERESSE UF

Piknik-konsertti

3.7. klo 14.00, *kotiseutumuseo Fornstugan, Ähtävä*

Pakkaa piknik-kori ja tule nauttimaan elävistä musiikista. Mukana: Marianne Maans, The Rogues ja Ratatosk. Omat soittimet mukaan, piknikin päätteeksi jammaamme yhdessä.

Pääsymaksu 10 € / henkilö, alle 16-vuotiaat ilmaiseksi.

JÄRJ: ESSE HEMBYGDSÄLLSKAP, ÖUF JA KULTTUURITALO AX

Barnfest med Mamma Mu och Apan Anders

4.7 kl. 17.00–18.30, Essegården

Barnteaterföreställningen "Mamma Mu och Kråkan", musik med Apan Anders, lekar, pyssel, servering.

Biljett: 10 €.

ARR. BARNENS ESTRAD I SAMARBETE MED ÖVERESSE UF

Tjärbränning i Överpurmo

6–13.7, program kl.19.00 varje kväll

Mera info i Pedersöre Info 2/2016 samt www.pedersore.fi/evenemang.

ARR. ÖVERPURMO HEMBYGDSFÖRENING RF

Tervanpolttua Yli-Purmossa

6–13.7., *ohjelmaa joka ilta klo 19.00*

Lisätietoja: Pedersöre Info 2/2016 ja

www.pedersore.fi/tapahtumat.

En hel Lappforsdag

9.7, Signegården

www.lappfors.fi

Allsång på Toppen

13.7, Forsby på toppen – paviljongen

www.forsbybollklubb.fi

Esse Run

14.7

www.ikfalken.fi

Fredrik plockar för livet

16.7 kl.17.30

Välgörenhetsmatch i AW Arena. Hela dagens program, www.ifkleplax.fi.

Fredrik koppaa elämän puolesta

16.7. klo 17.30

Hyväntekeväisyysottelu AW Arenassa. Koko päivän ohjelma, www.ifkleplax.fi.

Spelmansgudstjänst med Pedersörenejdens spelmanslag

21.7 kl.19.00, Pedersörenejdens Hembygdsmuseum, Rosenlund

Sommarsamling på Fagerbacka Fäbodställe

28.7 kl. 19.00, Kallträskvägen / Fagerbackavägen

Kort program och arbetsdemonstrationer, inget inträde.

ARR. FÖRENINGEN FAGERBACKA FÄBODSTÄLLE

Kesäkokoontuminen Fagerbackan

karjamaja-alueella

28.7. klo 19.00, Kallträskintie / Fagerbackantie

Ohjelmaa ja työesittelyjä, ei pääsymaksua.

AUGUSTI ELOKUU

Knatte MångkampsDM

13–14.8, Pedersöre idrottscentrum, Bennäs
www.ikfalken.fi

Lövö run och LKI halvmaraton

19.8
www.ikfalken.fi

SEPTEMBER SYYSKUU

Essi Blues Fest

3.9, Ytteresse Danspaviljong
www.facebook.com/essiblues

Bygga och Bo-minimässa

10.9, Sandsund
www.pedersore.fi

Rakenna ja Asu-minimessut

10.9, Sandsund
www.pedersore.fi

Skördemarknad vid Åliden

17.9 kl 11.00–15.00
Lokala råvaror direkt från producenterna,
matservering, hantverk, musik, barnprogram.
www.facebook.com/alidenshembygdsgard
ARR. PURMO HEMBYGDSSÄLLSKAP & PURMO ÖSP

Satomarkkinat Ålidenin museoalueella

17.9. klo 11.00–15.00
*Paikallista ruokaa suoraan tuottajilta, ruokatarjoilu,
käsitöitä, musiikkia, ohjelmaa lapsille.*
JÄRJ. PURMO HEMBYGDSSÄLLSKAP & PURMO ÖSP

Sju Sjöars-loppet

25.9
www.ikfalken.fi

Seitsemän järven juoksu

25.9.
www.ikfalken.fi

SOMMARENS DANSER KESÄN TANSSIT

- 4.6 Tommys, Ytteresse danspaviljong
- 2.7 Carisma, Ytteresse danspaviljong
- 9.7 Bengt Hennings, Klacken, Lillby
- 16.7 Rockabillykväll, Lappfors
- 31.7 Matz Bladhs, Klacken, Lillby
- 6.8 Dansdax, Ytteresse danspaviljong
- 13.8 Wizex & Carisma, Klacken, Lillby
- 10.9 80-års Jubileum med Tommys m.fl.,
Forsby på toppen
- 17.9 Nilzons, Ytteresse danspaviljong

SOMMARENS UTSTÄLLNINGAR KESÄN NÄYTTELYT

Galleri Bruno, Kulturhuset – Kulttuuritalo AX
www.pedersore.fi/galleri-bruno

Juni / Kesäkuu	Britt-Marie Löw
Juli / Heinäkuu	Eivor Nybäck
Augusti / Elokuu	Henrik Harju
September / Syyskuu	Johanna Överfors och Rebecca Söderström

Intressanta **BLOGGAR** med anknytning till Pedersöre kommun

Mattias' naturblogg www.essnature.com

Biologen, vildmarksguiden och naturföretagaren Mattias Kanckos från Esse skriver i sin blogg om ett liv av och med naturen under årets alla årstider. Bloggen handlar bland annat om natur, jakt, fiske, fågelskådning och friluftsliv såsom paddling och vandringar samt om aktuella kurser och exkursioner som Mattias ordnar inom Pedersöre medborgarinstitut. I sin blogg skriver Mattias även om aktuella projekt och jobb med anknytning till natur och miljö som han är engagerad i. Med sitt basläger i ett litet torp mitt i naturen, vid Huvudsjön i Lappfors följer Mattias noggrant med djurlivet och naturens växlingar och har en unik insyn och kunskap om naturens skeenden och människans roll i naturen. Delvis självförsörjande när det gäller flera förnödenheter skriver Mattias i sin blogg även om självförsörjning, modern överlevnad och om sin syn på att leva av och med naturen. Bloggen har nyligen flyttat till essnatures webbsida. Gamla blogginlägg kan ännu läsas på <http://mattiasnatur-blogg.blogspot.fi/> ▶

"För 3 år sedan fick vi förfrågan av Pedersöre kommunbibliotek om vi skulle kunna tänka oss att börja bokblogga. Vårt svar blev ja. Då hade vi knappast trott att vi än idag 3 år senare fortfarande skulle hålla på."

ASTRID VESTERBACKA, *bokbloggen*

Bokbloggen litenbokblogg.blogspot.fi

I En liten blogg om böcker skriver Pedersöreungdomarna Atte och Bella (Astrid Vesterbacka och Gabriella Victorzon) recensioner och ger lästips, främst för ungdomar.

Så här skriver Astrid om hur bloggandet började:

"För 3 år sedan fick vi förfrågan av Pedersöre kommunbibliotek om vi skulle kunna tänka oss att börja bokblogga. Vårt svar blev ja. Då hade vi knappast trott att vi än idag 3 år senare fortfarande skulle hålla på.

Att bokblogga har varit både roligt och givande. Vi har läst massor. Jag tvivlar på att vi annars skulle ha läst alla de böcker vi har bloggat om. Eftersom vi bokbloggat har vi läst böcker regelbundet, vilket jag tror har varit väldigt viktigt och nyttigt. Att läsa böcker stärker språket och genom att bokblogga förbättrar man sitt skrivande.

När vi väljer böcker till vår bokblogg riktar vi oss kanske mest till ungdomar i vår ålder, men vi bloggar också om böcker för andra åldersgrupper. Beroende på intresse försöker jag variera genre nu som då. Ibland får vi tips från personalen på Pedersöre kommunbibliotek om en viss bok som man skulle kunna läsa och skriva om. Emellanåt får vi också tips om böcker från de som läser bokbloggen.

Vi har fått mycket positiv feedback från läsare. Det är jätteroligt att läsa kommentarer vi får och ibland diskutera en enskild bok." ▶

Stickoskapa stickoskapa.blogspot.fi

I bloggen Stickoskapa presenteras handarbete av alla de slag, men tyngdpunkten ligger på textila material. Ofta anknyter inläggen till lokala och historiska handarbets-tekniker, men också moderna metoder ges utrymme. I bloggen kan man läsa om bl.a. stickning, virkning, broderi, sömnad, lappteknik, färgning, olika material och traditionella hantverk, aktuella handarbetsevenemang, -utställningar och -kurser. Bloggen bjuder på mönster, tips och idéer om var man hittar inspiration till nya handarbetsprojekt. En del historiska inlägg anknyter till t.ex. korsetter och forna modesiluetter och ofta tas återbruk och ekologiskt tänkande upp.

Bloggens upprätthållare är formgivare och klädsömmare Ina Nordberg, Vasa (Pedersöre). Ina är bekant från Kulturbedeans hantverksprojekt Handante (2013-2014) där hon fungerade som projektledare. Hon har sedan dess fungerat som egenföretagare inom kläd- och designbranschen och tillträder som syateljéförstandare på Wasa Teater fr.o.m. februari 2016. MI och Ina önskar alla handarbetsintresserade en trivsamt och inspirerande läsning i STICKOSKAPA. ▶

Läroplansblogg lpedersore2016.wordpress.com

I bloggen Läroplanen i Pedersöre 2016 har Ann-Helen Mäkelä (Överste skolas rektor) och Susanne Kackur (Kyrkoby skolas rektor) samlat tankar och funderingar kring läroplansprocessen i Pedersöre kommun. Målet med bloggen är att inspirera lärarna i åk 1 - 6 och göra dem förberedda på att börja arbeta utgående från den nya läroplanen från den 1 augusti 2016. ▶

DILE – projekt för digitalt lärande i förskolan

■ Under hösten 2015 och våren 2016 har Sebastian Dahlman vid Museigrändens förskola deltagit i projektet DILE (Digital Learning in Preschool). DILE är ett projekt som finansieras via Nordplus och där alla de nordiska länderna är representerade. Pedersöre kommun är en av samarbetsenheterna i projektet.

Målsättningen med projektet är att bidra till framtidens digitala lärande i förskola och daghem med fokus på aktörskap, genom att förskolor och daghem skapar ny kunskap. I samhället görs omfattande satsningar för att föra in mer komplexa kommunikationsteknologier vilket innebär att villkoren och förutsättningarna för barns handlingsutrymme och därmed aktörskap är under ständig förändring. Forskningen inom området är spretig och till vissa delar outvecklad samt i viss mån obehaglig. Det är därför av intresse att bygga upp sektoriella och tvärspektoriella nätverk och samarbeten där forskning, förskolans och daghemmens praktik och lärutbildningen kan mötas mellan och inom länder och tillsammans skapa kunskap som i förlängningen kan bidra till en kvalitetsökning i det pedagogiska arbetet med barn, våra framtidsvuxna.

Projektet ska därmed lägga grunden för ett fortsatt och fördjupat samarbete mellan våra länder under flera år och leda till en samproduktion av såväl forskning som det praktiska arbetet i förskolan. Dessutom är syftet att utveckla lärutbildningen i våra nordiska länder genom gemensam kunskapsproduktion. Projektet ska som helhet bidra till ökad medvetenhet kring hur, vad, med vem och på vilka sätt förskolans och daghemmens verksamhet förändras i och med implementeringen av digitala verktyg.

Målsättningen är att skapa en gemensam plattform för kommunikation inom och mellan våra länder

Kreativt arbete med iPads i Museigrändens förskola.

och verksamheter och dela med oss av varandras kompetenser.

Vi ska inspirera kring och utveckla området digitalt lärande i förskola och daghem utifrån ett fokus på aktörskap. I projektet ska vi arbeta för en lärandemiljö där alla barn och vuxna tillsammans får möjlighet att lära och utvecklas. I forskningsprojektet samspelar och reflekterar forskare, förskollärare, skolledare, studenter, förskolor och lärutbildningen kring digitalt lärande.

I projektet redogörs för olika länders förskolors och daghems uppdrag kopplat till aktörskap för lärande. Vi vill undersöka hur digitala verktyg kan skapa möjligheter för barn och vuxna i förskolan att utöva ett aktörskap i meningen att påverka sin egen situation och kunna förmedla erfarenheter, kunskaper och upplevelser med hjälp av olika uttrycksformer.

Sebastian har deltagit i Dile-träffar i Sverige, Norge och på Island samt hemma i Pedersöre. I juni 2016 hålls slutkonferens i Sverige, Varberg.

Pedagoger från Sverige och Island på studiebesök i Källby daghem

Hela Dile-gänget samlat på Island. Från Finland deltog Marina Lundkvist längst till vänster, Sebastian Dahlman i rutig skjorta i bakre raden och Ann-Katrin Svensson sittandes i mitten.

Pedersören suomenkielisen koulutoimen kuulumisia

Uusi opetussuunnitelma 2016

■ Pedersören kunta koko muun Suomen kanssa ottaa uuden opetussuunnitelman käyttöön ensi syksystä 2016 alkaen. Uuteen opetussuunnitelmaan ovat päässeet vaikuttamaan niin vanhemmat, päättäjät kuin opetusalan henkilökunta.

Uuden opetussuunnitelman keskeisimpiä teknisiä muutoksia ovat A1-kielen muuttuminen englanniksi sekä uusi tuntijako. Uuden tuntijakomallin mukaisesti viikkotuntimäärä pysyi samana 1.-2.-luokkalaisilla 20:ssä viikkotunnissa. Kolmasluokkalaisilla viikkotuntimäärä on 23 ja neljäsluokkalaisilla 25. Viidesluokkalaisilla oppitunteja on 26 ja kuudesluokkalaisilla 27 tuntia viikossa. Suurempi muutos tapahtuu pedagogisella tasolla. Oppimisen tavoitteet tuodaan vielä aiempaa selvemmin näkyväksi; mikä on tämän oppitunnin tavoitteena, miksi tätä taitoa harjoitellaan ja saavutettiin tavoite?

Uusi opetussuunnitelma tuo oppilaskeskeiset menetelmät tiiviimmäksi osaksi opetusta ja opiskelua. Oppilaiden osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet ovat tärkeitä paitsi tulevaisuuden taitojen osalta niin myös kouluviihtyvyyden vuoksi.

Opetuksen suunnittelun lähtökohtana uudessa opetussuunnitelmassa on seitsemän laaja-alaisen osaamisen kohtaa: ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen ja vaikuttaminen sekä kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

Edsevön koulun opettajakunta on työstänyt uutta opetussuunnitelmaa yhdessä ruotsinkielisen koulutoimen kanssa.

Lukuvuoden 2016-2017 kehityskohde: Edsevö goes some

Uuden opetussuunnitelman lisäksi Edsevön koulu on astumassa some-maailmaan ensi syksystä alkaen. Kehityskohteen pohjana on suomenkielisen koulutoimen tietostrategian laatiminen.

Prosessin ensimmäisessä vaiheessa Pedersöreläisiin koteihin lähetetään kysely koskien koulutukseen liittyvän tiedon saantia ja löydettävyyttä Pedersören kunnan suomenkielisen koulutoimen nettisivuilta. Tarkoituksena on katsoa, vastaako tiedon tarjonta kysyntää; mikä tieto on oleellista ja mitä tietoa perheet kenties kaipaisivat lisää. Kyselyssä tiedustellaan myös perheiden tietotekniikan käyttömahdollisuuksia ja sosiaalisen median eri alustojen suosituimmuutta kotien näkökulmasta.

Prosessin toisessa vaiheessa Edsevön koulu viedään someen. Asiasta keskustellaan syksyn vanhempainillassa, jossa luodaan asialle yhtenäinen näkemys ja toimintaperiaatteet.

Tietostrategian laatimiseen liittyy oleellisesti myös sisäisen ja ulkoisen tiedonkulun tarkastelu ja kehittäminen.

Käytännössä tämän kaksivuotisen projektin myötä Edsevön koulun oppilaat oppivat toimimaan turvallisesti somessa suunnitteleamalla, tuottamalla ja julkaisemalla Edsevön koulun toimintaan ja tapahtumiin liittyvää kuvaa, ääntä ja videota.

Samassa yhteydessä Edsevön koulu on liittymässä opetushallituksen ns. "Majakka-koulu"-verkostoitumishankkeeseen, jossa hyviä käytänteitä, ajatuksia ja toimintamalleja jaetaan muiden Pohjanmaan- ja koko Suomenkin koulujen kesken.

MIKA JÄRVINEN

Koulutoimenjohtaja, Edsevön koulun rehtori

Rektorsbyte på Sursik skola

■ Från början av höstterminen 2016 kommer Sursik skola att ha en ny rektor. Håkan Storbacka går i pension och efterträds av Martin Ahlskog.

Håkan Storbacka började sin karriär år 1976 som lärare i Lepplax skola. Redan följande år flyttade han över till Ytteresse skola, där han var lärare i 9 år. År 1986 valdes han till skoldirektör i Jakobstad, och den tjänsten innehade han sedan i 14 års tid, tills han tillträdde rektorstjänsten vid Sursik skola 1.8.2000.

Under de 16 åren som Håkan har fungerat som rektor har han även vikarierat som utbildningsdirektör i Pedersöre i drygt ett års tid samt fungerat som rektor för Musikhuset i Jakobstad i ett och ett halvt år. När Håkan Storbacka går i pension i höst har han alltså en imponerande 40-årig arbetskarriär bakom sig.

Håkans musik- och fotbollsintresse har gått i arv till barn och barnbarn, och Håkan följer aktivt med båda barnens yrkeskarriärer och barnbarnens skolgång och fritidsintressen. Håkan säger att han kommer att vara aktiv i olika sammanhang även efter pensioneringen och han hoppas att han kommer att ha mera tid att ägna sig åt musik i olika former.

Martin Ahlskog, som efterträder Håkan Storbacka på rektorsposten, är ett bekant namn för alla som jobbar eller går i skola på Sursikbacken. Han har jobbat på Sursik skola som lektor i gymnastik sedan hösten 2002. Rektorsjobbet vid Sursik är inte annars heller helt nytt för honom, eftersom han fungerat som tf. rektor under läsåret 2012-2013, då Håkan Storbacka var tjänstledig.

Martin Ahlskog är 39 år gammal och bor i Nedervetil med fru och tre barn. Under fritiden sysslar han gärna med idrott och motion, musik, skogsarbete och jakt. Innan Martin kom till Sursik hann han jobba ett år som vikarierande gymnastiklärare vid Petalax högstadium och gymnasium.

Skolskjutsar för skolelever läsåret 2016-2017

■ Information om skolskjutsar för skjutsberättigade elever ges veckan före skolstart från respektive förskola/skola enligt tider som kommer att finnas på Pedersöre kommuns webbplats (www.pedersore.fi) fr.o.m augusti. Skjutstiderna fås direkt från taxitrafikanten och bussbolagen. Taxi används där busslinje inte finns. Trafikanternas kontaktuppgifter finns på www.pedersore.fi.

Koulukuljetukset lukuvuonna 2016-2017

■ Tiedot kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden kuljetuksista saa oppilaan koulusta/esikoulusta koulun alkua edeltävällä viikolla. Koulun/esikoulun henkilökuntaa voi silloin tavoittaa kellonaikoina, joista ilmoitetaan kunnan verkkosivuilla elokuun alussa. Bussi- ja taksiakatauluista voi tiedustella suoraan liikennöitsijöiltä. Koulukuljetuksiin käytetään taksia aina kun reitiliikennettä ei ole. Liikennöitsijöiden yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.pedersore.fi.

Dagcenter Träffen

■ Dagcenter Träffen i Esse drivs i social- och hälsovårdsverkets regi. För drygt ett år sedan flyttade dagcentret till nya utrymmen och finns nu på Lillbackavägen 2.

Träffen är ett dagcenter för personer med psykisk ohälsa. Ingen remiss behövs för att delta i verksamheten. Deltagandet är avgiftsfritt, men äter man lunch eller dricker kaffe tas en liten avgift. Lunchen tillreds på stället. Tillsammans diskuterar vi olika recept och gör upp matlista.

Vi ordnar olika program och aktiviteter som man får delta i enligt eget intresse. Ibland tar vi kaffeväskan med och gör utflykter i närmiljön eller besöker staden, gör simhallsbesök och går på café. Vårt mål är att ge vardagen ett innehåll, ge möjligt att få känna glädje, trygghet och gemenskap.

Taxitransport ordnas vid behov. För taxiresan uppbärs en liten avgift, den avgiften är lika oberoende av var i Pedersöre man bor. Många av våra gäster har stående anmälan, annars går det bra att anmäla sig samma dags morgon.

På dagcentret jobbar närvårdare Sonja Forsman samt psykiatrisk sjukskötare Ann-Len Nordström.

Psykiatriska sjukskötare gör även hembesök och kan nås per telefon på nummer 050 413 0355.

Välkommen in på ett besök och bekanta dig med vår verksamhet!

Dagcenter Träffen, Lillbackavägen 2, Esse, Tel. 044 369 2323

HANNELE GRANKVIST

Närvårdare Sonja Forsman och psykiatrisk sjukskötare Ann-Len Nordström njuter av vårsolen utanför Träffen i Esse.

Förutseende körning

■ Förutseende körning innebär att man anpassar sin körning så att man som bilist har tillräckligt med tid att identifiera risker i trafiken och hinner ändra sitt körbeteende. Självkännedom som bilförare är en av de viktigaste faktorerna för att kunna agera som en ansvarstagande bilist.

En förutseende förare kan identifiera riskfaktorer i sin egen och andras körning och har på förhand tänkt på hur dessa kan undvikas.

Förutseende krävs både före och under bilkörningen. Det är viktigt att kunna fordonets manöveranordningar och säkerhetsutrustning, speciellt då man kör ett annat fordon än det egna. Att serva bilen är också en viktig del av en förutseende och säker körning.

Avståndet till följande fordon bör i meter vara minst hälften av körhastigheten då man färdas i en tätort. För övrigt bör fordonets hastighet anpassas till en nivå som trafiksäkerheten kräver. Väglaget, vädret, sikten,

fordonets belastning och eventuell last samt trafikförhållanden avgör trafikbeteendet. Körhastigheten ska vara sådan att föraren kan behålla kontrollen över fordonet.

Som bilist är du alltid i växelverkan med de övriga trafikanterna varför dina handlingar även påverkar andra. Det är även mycket viktigt att i god tid signalera genom blinkers vart du ämnar svänga. Viktigt är också att blinka på rätt sätt, t.ex. vid körning i rondell.

TRAFIKSÄKERHETSKOMMITTÉN

Lähihoitaja Sonja Forsman ja psykiatrinen sairaanhoitaja Ann-Len Nordström nauttivat kevätauringosta päiväkeskuksen pihalla.

Päiväkeskus Träffen

■ Träffen on sosiaali- ja terveysviraston ylläpitämä päiväkeskus, jonka uusi toimintapaikka sijaitsee osoitteessa Lillbackantie 2, Ähtävä, jonne Träffen muutti noin vuosi sitten.

Träffen on päiväkeskus henkilöille, joilla on mielenterveysongelmia. Toimintaan voi osallistua ilman lääkärin lähetystä. Osallistuminen on maksutonta, mutta jos haluaa syödä lounasta tai juoda kahvia, perimme pienen maksun. Lounas valmistetaan paikan päällä. Keskustelemme yhdessä ruokaohjeista ja teemme ruokalistan.

Järjestämme erilaista ohjelmaa ja tapahtumia, joihin saa osallistua oman mielen mukaan. Joskus pakkaamme mukaan piknik-korin ja teemme retkiä lähiympäristöön ja joskus taas käymme kaupungissa, uimahallissa tai kahvilassa. Tavoittemme on antaa sisältöä arkipäivään ja antaa asiakkaille

mahdollisuuden tuntea iloa, turvallisuutta ja yhteisyyttä.

Taksikuljetusta järjestetään tarvittaessa. Taksimatkasta peritään pieni maksu, joka on sama riippumatta siitä, missä päin kuntaa asut. Monella asiakkaalla on pysyvä tilaus, mutta mukaan tulijaksi voi myös ilmoittautua saman päivän aamuna.

Päiväkeskuksessa työskentelevät lähihoitaja Sonja Forsman ja psykiatrinen sairaanhoitaja Ann-Len Nordström.

Psykiatrinen sairaanhoitaja tekee myös kotikäyntejä ja on tavoitettavissa numerosta 050 413 0355.

Tervetuloa käymään ja tutustumaan toimintaamme!

Päiväkeskus Träffen, Lillbackantie 2, Ähtävä,
Puh. 044 369 2323

Päiväkeskuksen viihtyisissä tiloissa voi pelata pelejä, tehdä käsitöitä, koota palapelejä, valmistaa ruokaa tai tehdä jotain muuta mukavaa yhdessä toisten kanssa.

I Träffens trivsamma utrymmen kan man träffas och umgås tillsammans, spela spel, lägga pussel, handarbete, laga mat eller göra någonting annat trevligt.

Ennakoiva ajo

■ Ennakoiva ajo on tulevien tilanteiden ennustamista, riskien tunnistamista ja niiden torjumista omaa toimintaa muuttamalla. Itsensä tunteminen kuljettajana on avain ennakkointiin.

Ennakoiva kuljettaja osaa tunnistaa omassa ja muiden ajamisessa riskitekijöitä ja on pohtinut etukäteen keinoja niiden välttämiseksi.

Ennakkointia tarvitaan sekä ennen ajoon lähtöä että sen aikana. Ajoneuvon hallinta-

ja turvalaitteiden toimintaan kannattaa tutustua ennen ajoon lähtöä, varsinkin jos ajaa muulla kuin omalla ajoneuvolla. Ajoneuvon säännöllinen huoltaminen on myös tärkeä osa ennakoivaa ja turvallista ajamista.

Taajamissa turvavälin on oltava metreinä vähintään puolet käytetystä ajonopeudesta. Muutenkin ajoneuvon nopeus on sopeutettava liikenneturvallisuuden edellyttämälle tasolle.

Keli, ilma, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä liikenneolot vaikuttavat

liikennekäyttäytymiseen. Ajonopeuden tulee olla sellainen, että kuljettaja pystyy säilyttämään ajoneuvon hallinnan.

Autoilijana olet koko ajan vuorovaikutuksessa muiden tienkäyttäjien kanssa. Oma toiminta vaikuttaa toisiin ja päinvastoin. Aikeiden ilmaiseminen ajoissa parantaa kaikkien mahdollisuuksia ennakoida ja toimia turvallisesti. On tärkeää, että käytät vilkkua oikein, myös liikenneympyrässä.

LIIKENNETURVALLISUUSTOIMIKUNTA

Kulturhusets nya logo

■ Kulturhuset - Kulttuuritalo AX är namnet på kulturavdelningens utrymme i anslutning till Depocenter. Här finns huvudbiblioteket, Galleri Bruno, tidningsläsesalen, Medborgarinstitutet samt kultur-, ungdoms- och idrottsbyråerna. Kulturhusets mötesrum och ateljé kan även bokas av föreningar och arbetsgrupper.

Vår nya logo är skapad av Johanna Öst Häggblom och Ida-Maria Wikström. Ordet Kultur kommer från latinets cultura som betyder ungefär 'bearbetning', 'odling' och 'bildning'. Logon är en bra blandning av namnet Kulturhuset AX och det avdelningen står för. Ett ax har många frön som ska växa, gro och ge riklig skörd. Varje strå eller frö är viktigt i vår verksamhet. De olika färgerna i logon symboliserar avdelningens sektorer. Varje strå är sammanbundet av ett X. Tillsammans bildar sektorerna i Kulturhuset AX en färgstark helhet som vill sätt färg på Pedersöbornas vardag.

Om du inte redan besökt oss, titta in på Mjölvägen 1. Du hittar vår huvudentré mitt emot kommungården i Bennäs. Välkommen!

KULTURHUSET AX KULTTUURITALO AX

Kulttuuritalon uusi logo

■ Kulturhuset - Kulttuuritalo AX on kulttuuriosaston uusien tilojen nimi. Uusissa tiloissa on pääkirjasto, Galleria Bruno, lehtilukusali, kansalaisopisto sekä kulttuuri-, nuoris- ja liikuntatoimistot. Yhdistykset ja työryhmät voivat varata kulttuuritalon kokoushuoneen ja ateljeen omia kokouksia ja kursseja varten.

Johanna Öst Häggblom ja Ida-Maria Wikström ovat laatineet kulttuuritalolle uuden logon. Sana Kulttuuri tulee latinan cultura-sanasta, joka tarkoittaa viljelystä ja myös sivistystä. Logo antaa hyvän kuvan kulttuuritalosta ja sen osastoista. Ruotsin sana ax tarkoittaa tähkää. Tähkässä on paljon siemeniä, joista jokainen itää, kasvaa ja antaa runsaasti satoa. Jokainen korsi tai siemen on tärkeä osa toimintaamme. Logon eri värit edustavat kulttuuriosaston eri toimintoja. Jokainen korsi on liitetty x:ään. Kulttuuritalon eri toiminnot muodostavat yhdessä värikkään kokonaisuuden, joka haluaa antaa väriä Pedersöreläisten arkipäivään.

Jos et ole vielä käynyt kulttuuritalossa, tule käymään! Löydät meidät osoitteesta Jauhentie 1, Pännäinen. Pääsisäänkäynti on kunnantaloa vastapäätä. Tervetuloa!

29.-30.6.2016

Utterledens vandringsmaraton 29-30 juni

■ Ännu hinner du anmäla dig till sommarens roligaste evenemang! Upplev Utterleden i egen takt utan tunga väskor på ryggen eller strul med transporter. Du tar din egen kopp med dig och en vattenflaska. Vi står för mat och dryck längs med vandrigen. Ingen officiell tidtagning, här tävlar du med dig själv! Vi ses längs Utterleden!

Anmäl dig före 16.6 och deltagaravgiften är 40€/vandrare och löpare och 70€/övernattare.

I priset ingår busstransport Lappfors-Överpurmo, proviant vid stationerna, varmsopplunch vid Sexsjö (halvvägs), transport av utrustning till och från jaktstugan vid Sexsjö. Tillgång till bastu och dusch, samt kaffe vid målgång i skidstugan (för övernattare dusch vid Sexsjö Caravanområde och vid målgång i skidstugan). Övernattare får även kvällsbit och morgonmål dag två.

Mera info om regler, sträcka, stationer m.m. hittar du på adressen: www.pedersore.fi/vandringsmaraton

Saukonreitin maratonvaellus 29.-30. kesäkuuta

■ Vielä ehdit mukaan kesän hauskipaan tapahtumaan! Koe Saukonreitti omassa tahdissa ilman raskasta reppua selässä tai kuljetushuolia. Et tarvitse matkalle mukaan muuta kuin oman mukin ja vesipullon. Me järjestämme sinulle eväitä ja juomia koko vaelluksen aikana. Ei virallista ajanottoa, täällä kilpailet vain itsesi kanssa! Tapaamme Saukonreitillä!

Ilmoittaudu ennen 16.6., osallistumismaksu on 40 euroa vaeltajille ja juoksijoille ja 70 euroa yöpyville.

Hintaan sisältyvät bussikuljetukset Lappforsin ja Yli-Purmon välillä, palvelupisteissä tarjottavat välipalat, lämmin keittolounas puolimatkan kohdalla (Sexsjössä), varusteiden kuljetus Sexsjön ja Lappforsin hiihtotuvan välillä, mahdollisuus käydä saunassa ja suihkussa sekä kahvitus hiihtotuvassa maaliintulon jälkeen (yöpyville suihkumahdollisuudet Sexsjön karavaanarialueella ja maaliintulon jälkeen hiihtotuvassa). Yöpyville lisäksi ilta- ja aamupalat.

Lisätietoja säännöistä, matkasta, palveluasemista mm. löydät osoitteesta: www.pedersore.fi/maratonvaellus

Kommande utställare i Galleri Bruno

Tulevat näyttelyt Galleria Brunossa

Juni / kesäkuu
Britt-Marie Löw

Juli / heinäkuu
Eivor Nybäck

Augusti / elokuu
Henrik Harju

September / syyskuu
Johanna Överfors och Rebecca Söderström

Oktober / lokakuu
Lars Höglund

November / marraskuu
Barbro Stenbacka

December / joulukuu
Annica Hölsömäki

Höstens kulturesor Syksyn kulttuurimatkat

7.10.2016 *Mor Kurage och hennes barn*, Wasa Teater. Regi av Ulrika Bengts med Ylva Ekblad, direkt från Dramaten i rollen som Mor Kurage. Kvällsföreläsning. Pris: 30€ (buss och biljett)

19.11.2016 *Pleppo Två - Vi mårar åpa*, Wasa Teater. Ted och Kaj är tillbaka med en sprakande samling nyskrivna sketcher i sann pleppoanda, med nya original och välbekanta karaktärer. Dagföreläsning med egen tid i Vasa före teatern. Pris: 35€ (buss och biljett)

18.11.2016 Hantverkarmässan i Tammerfors - Suomen Kädentaidot Tampereella
Pris/hinta: 37€ (buss och biljett - bussi ja pääsylippu)

Järjestämme matkan Vaasan kaupunginteatterin *Niin kuin taivaassa* -näytelmän esitykseen kiinnostuksen mukaan. Ensi-ilta 19.11.2016. Ilmoita kiinnostuksesta!

Intressanmälan för *Niin kuin taivaassa* (*Så som i himmelen*) på Vaasan Kaupunginteatteri tas emot. Premiär 19.11.

Anmälan och info/Ilmoittautuminen ja lisätietoja: kulturbyran@pedersore.fi / 785 0284

MI:S SOMMARMOTION

■ Medborgarinstitutet fortsätter med sommarmotionskurser också i sommar. Nytt för året är VIRYA-yogan som ny yogaform i Byagården i Katternö. I Forsby har vi för andra året i följd Norsupallo, en fartfylld och rolig motionsform med jätteboll. I Ytteresse danspaviljong har vi som förr Sommarzumba. Anmäl genast på mi.pedersore.fi eller tfn 785 0275!

Sommarzumba

I Ytteresse danspaviljong leder Camilla Johansson Sommarzumban under tisdagar 7.6-9.8 kl. 19.30-20.30. Kom med och känn zumbaglädjen i kroppen! Zumba är ett roligt och energiskt träningspass där vi kombinerar heta latinska rytmer som t.ex. salsa, cumbia och merengue med enkla danssteg som är lätta att följa. Fitnessbaserad koreografi. Vattenflaska och inneskor medtas.

Sommaryoga

I bygården i Katternö introducerar Ida-Maria Rak dig i den nya yogaformen Virya-yoga under tisdagar 7.6-26.7 kl. 18.00-19.30. Viryayoga är en dynamisk yogaform med

fokus på biomekanik. Viryayogan erbjuder en yoga som på ett metodiskt och lättsamt sätt gör att vi finner storheten, styrkan och glädjen i kropp och sinne. Ordet biomekanik syftar på rörelselära och hur vi använder våra kroppar på ett hälsosamt sätt. Nu i Finland! Ta med dig bekväma kläder och egen matta. Regndagar yogar vi inomhus, andra dagar andas vi den friska utomhusluften.

Norsupallo för vuxna

På Forsby bollplan leder Linda Holmäng övningarna i Norsupallo måndagar 6.6-8.8 kl. 19.00-20.15

Norsupallo kallas också elefantfotboll eller jättefotis, och påminner till en viss del om fotboll. Största skillnaden är att en stor 75 cm diameters jumbapall används. Bollens storlek gör att ingen fotbollserfarenhet krävs. Samtidigt gör bollen spelet mångsidigt och verkligt roligt för både kvinnor och män i alla åldrar. I denna kurs ändras lagindelningen varje gång, så att alla får spela tillsammans. Kom med och prova en jätterolig sport! Både herrar och damer är välkomna!

Kansalaisopiston kesäkurssit

■ Kansalaisopiston lukuvuosi jatkuu edelleen kesäkurssilla. Tule mukaan joogaamaan, zumbaamaan tai pelaamaan norsupalloa!

Kesäzumba

Ytteressen tanssilavalla Camilla Johanssonin johdolla tiistaisin 7.6.-9.8. klo 19.30-20.30. Zumba on energinen ja vauhdikas harjoittelumuoto latinalaisten rytmien tahdissa.

Kesäjooga

Katternön kylätalolla. Opettaja Ida-Maria Rak opettaa Virya-joogaa tiistaisin 7.6.-26.7. klo 18.00-19.30. Virya-joogassa yhdistyvät dynaamiset joogasekvenssit keksipiteenä terveellinen biomekaniikka (liikkeen oppi).

Aikuisten norsupallo

Forsbyn jalkapallokentällä maanantaisin 6.6.-8.8. klo 19.00-20.15. Norsupallo pelinä muistuttaa hieman jalkapalloa. Suurin eroavaisuus jalkapalloon verrattuna on norsupallossa käytettävä pallo, joka on 75 cm halkaisijaltaan oleva jumbapallo. Pallon koko poistaa suuret taitotasoerot, joita esimerkiksi jalkapallossa ilmenee. Samalla se tekee pelistä hauskan ja monipuolisen, jota voi pelata niin miehet kuin naisetkin. Norsupalloiluun kuuluu, että joukkueet ovat sekajoukkueita. Tule kokeilemaan!

Ilmoittaudu heti: mi@pedersore.fi tai puh. 785 0275.

BMA 2016	GAVIAL	ÅR 1984	DÄR ÅR RIGA HUVUDSTAD	FINNS I KYRKA KOSTSAM				
→								
				RHODE ISLAND				
MINNET I SKINNET! VENDELKRÅKA				INGENTING				
FLICKNAMN FÖRE PLOMMON								
TROJA				DUGGIG				
FÖR-ÅLDRAD	↓	MUSIKSTYCKE FÖR EN RÖST	HÄR BOK I BIBELN TSAREN	ENHET FÖR GARNSTJOCKLEK	KAMP	POJKNAMN	ENSAM	STEVENSON TYSKA PATENS HEMLIGA POLIS
↳					GEOMETRISK FIGUR NYHETSBYRA			
HAN HETE HOOD				LIKNAR MODELLERAR YRKE				ÅR NYBÖRJARE
VINDSTÖT		SLUG RONALD I USA				DEN ÄR KANALRIK	VRIDA	
↳					BROTTSUTREDARE			
ÄR MEDIUM		FINSKT POJKNAMN UNDERTECKNA			VÄNTA	SKÄR VERKLIG	TURKISK AMBETS-MÄN GÆKISKI VIN	
PSALMFÖR FÄTARE I BIBELN Ps 50			HANSVIK			RÄNNING I VÄV		EN SOM LETAR
↳			VAR HÄLSAD! INRE ORGAN			STÖTA EMOT	BARN-TIDNING	FISKA
HALA	→						GUD I SUMERISK RELIGION	ÖSTERBOTTNISKA POSTEN HALSDUK
HÄNDA	OKÄND "UTREDARE"		ORT I FINLAND DÄMPAD			JAPANSK FYSIKER		
↳		GOLV I FARTYG BROM			MYCKET LITEN KLOCKA			
PLANTERING AV TRÄD OCH BUSKAR						KNARRANDE LJUD		
FLEXSNES FÖRNAMN				VÄXT				BABYLONISK GUD

Britt-Marie Andtfolk

ETKRYSSSETK
TKRYSSETKR
KRYSSETKRY
RYSSETKRY

Posta lösningen till Pedersöre kommun, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs. Märk kuvertet "Kryset". Ditt svar vill vi ha senast den 13 juni 2016. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas. Vinnare i kryset 1/2016 var Mariann Snellman från Källby, Göran Järn från Bennäs och Rose-May Lund från Forsby. Grattis till vinnarna!

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Kommunkansliets service sommaren 2016

Under tiden 1.6–31.8.2016 är kommungården i Bennäs öppen måndag till fredag kl. 8–15.

Kommunkansliet och kommunens växel i Bennäs är stängda 11–31.7.2016.

Byggnadsinspektionen är stängd v. 30, 25.7–31.7. Under v. 28 och 29 då kommunens växel är stängd kan byggnadsinspektören nås på nummer 050 531 5711.

Vid brådskande ärenden kan följande telefonnummer kontaktas:

- Avbytarservicens jourtelefon 050 562 5709.
- Felanmälningar, vatten och avlopp 044 585 0165.
- Felanmälningar, kommunaltekniska störningar och vägunderhåll tekniska@pedersore.fi
- Akuta barnskyddsärenden: må-fre kl. 8–16 044 785 1726, övriga tider 112 eller socialjouren (06) 325 2347.
- Utkomstödärenden: kontakta socialarbetare via Staden Jakobstads växel, (06) 786 3111 kl. 10–11.

Kungörelser och handlingar som är till påseende finns under veckorna 28–30 vid Galleri Bruno, adress Mjölvägen 1, Bennäs (Kulturhuset AX).

Kunnanviraston palvelut kesällä 2016

Kesällä ajalla 1.6.–31.8.2016 Pedersören kunnantalo on auki ma-pe klo 8–15.

Pedersören kunnantalo ja puhelinvaihe Pännäisissä on suljettu 11.7.–31.7.2016.

Rakennusvalvontavirasto on suljettu v. 30, 25.7.–31.7. Viikoilla 28 ja 29 rakennustarkastaja on tavoitettavissa numerossa 050 531 5711.

Kiireellisissä tapauksissa yhteydenotot seuraaviin numeroihin:

- Lomituspalvelun päivystyspuhelin 050 562 5709.
- Vikailmoitukset, vesi ja viemäri: 050 585 0165
- Vikailmoitukset, kunnallistekniikka ja tiekunnossapito: tekniska@pedersore.fi
- Kiireelliset lastensuojelutapaukset: ma-pe klo 8–16 puh. 044-785 1726, muina aikoina 112 tai sosiaalipäivystys (06) 325 2347.
- Toimeentulokiasiat: ota yhteys sosiaalityöntekijään Pietarsaaren kaupungin vaihteen kautta, (06) 786 3111 klo 10–11.

Kuulutukset ja nähtävillä olevat asiakirjat pidetään viikkoina 28–30 nähtävillä Galleria Brunossa, os. Jauhote 1, Pännäinen (Kulttuuritalo AX).

PEDERSÖREBIBLIOTEKEN ÖPPETTIDER I SOMMAR:

www.fredrikbiblioteken.fi/pedersore/oppet

PEDERSÖREN KIRJASTOJEN KESÄAUKIOLO:

www.fredrikkirjastot.fi/pedersore/aukiolo

Bostadslån för unga

För att stöda ungdomars anskaffning av första bostad beviljar Pedersöre kommun bostadslån till unga, för byggande eller köp/renovering av egnahemshus samt för köp av aktielägenhet inom Pedersöre kommun.

- Lånet beviljas för första bostaden.
- Lånets maximibelopp utgör 30 000 euro och lånetiden är högst 15 år.
- Räntan är bunden till grundräntan.
För tiden 1.1–30.6.2016 är räntan 0%.
- Lån kan sökas utan särskild ansökningsstid.
- Lån beviljas årligen i februari, juni och oktober.

Närmare information och ansökningsblanketter:

Pedersöre kommun, byråsekreterare Viola Korkea-aho, tel. 785 0153.

Nuorten asuntolainat

Nuoret voivat hakea kunnalta lainaa Pedersören kunnan alueella tapahtuvaa omakotitalon rakentamista tai ostamista/korjausta varten taikka osakehuoneiston ostamista varten.

- Lainaa myönnetään ensiasuntoon.
- Lainan enimmäismäärä on 30 000 euroa ja laina-aika on enintään 15 vuotta.
- Korko on sidottu peruskorkoon, ja ajalla 1.1.–30.6.2016 se on 0%.
- Lainaa voi hakea ilman erityistä hakuaikaa.
- Lainaa myönnetään vuosittain helmi-, kesä- ja lokakuussa.

Lisätietoja ja hakulomakkeita:

Pedersören kunta, toimistosihiteeri
Viola Korkea-aho, puh. 785 0153.

PEDERSÖRE

I behov av hyresbostad?

Vänd dig till oss och fråga om dagsläget. Det finns hyresbostäder i alla kommunelar. Observera att vi även hyr ut färdigt möblerade lägenheter i Vallbohusen i Edsevö. Besök även våra nya webbsidor www.pedersorebostader.fi, där finns uppgifter om våra hyresbostäder!

Byråsekreterare Viola Korkea-aho, tel. 785 0153

Tarvitsetko vuokra-asuntoa?

Meiltä voi tiedustella asuntotilannetta, meillä on vuokra-asuntoja kaikissa kunnanosissa. Tarjoamme myös valmiiksi kalustettuja huoneistoja Vallbo-taloissa Edsevössä. Käy uusilla verkkosivuillamme www.pedersorebostader.fi, sieltä saat tietoja vuokra-asunnoistamme!

Toimistosihiteeri Viola Korkea-aho,
puh. 785 0153

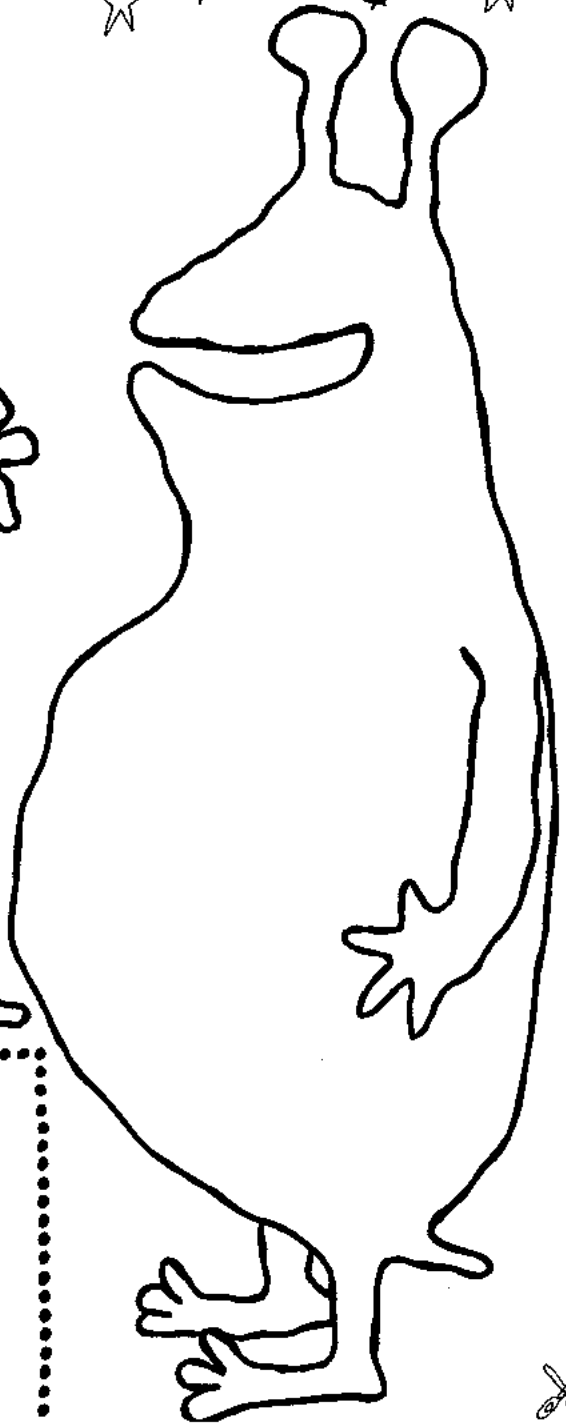
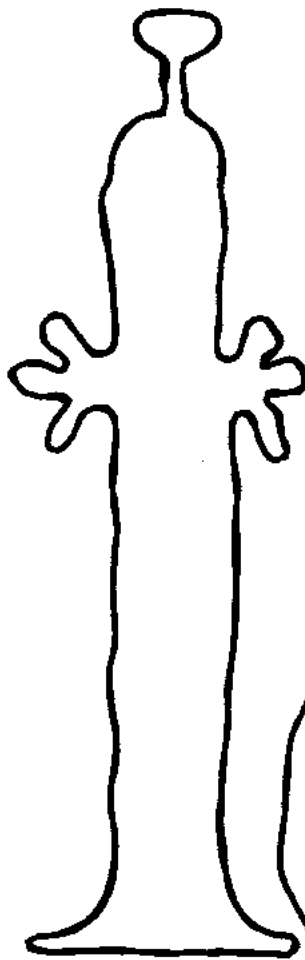
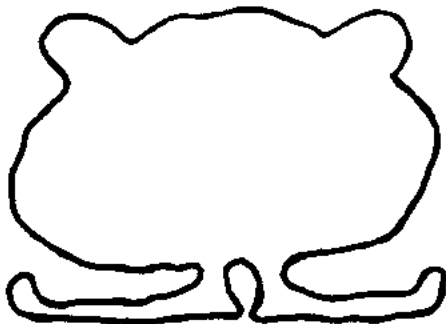
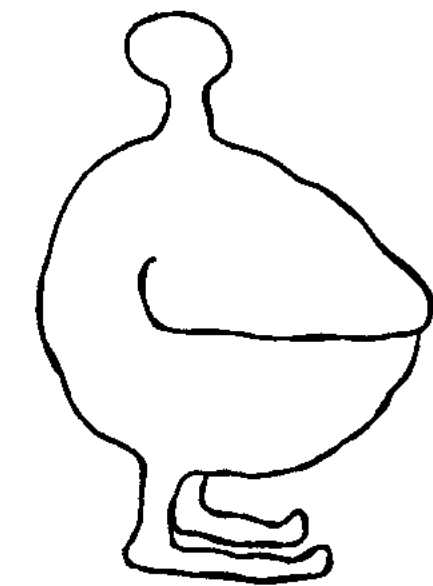
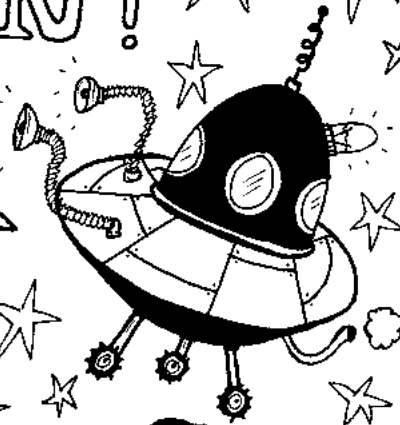
PEDERSÖRE

I RYMDEN!

AVARUUDESSA!

**TÄVLING!
KILPAILU!**

Rita klart rymdvarelserna. Gör detaljer och färglägg dem så fint du kan. Piirrä avaruusoliot valmiiksi. Piirrä yksityiskohtia ja väritä ne niin hienosti kuin osaat.

TRE VINNARE UTSE! Sänd ditt bidrag senast 13.6 till adressen:
Pedersöre kommun, PB 1, 68911 Bennäs.
Märk kuvertet 'Tävling/Kilpailu'.

Namn: _____

Adress: _____

Ålder: _____ Vårdnadshavarens underskrift: _____

